

der virkelig er på den med alkoholproblemer og andre problemer, og om psykisk syge osv. Her kan der tales om udstødte i virkelig forstand, men nu kan vi få familiepolitik og hele balladen med ind under begrebet udstødte.

Så vil jeg gerne sige til fru Tove Fergo, der kom med et helt konkret spørgsmål om alkohol, at vi havde altså for få dage siden en debat her i Folketinget, hvor der viste sig et helt klart flertal for, at man rent faktisk gerne vil undlade beskattning på området. Vi er da meget optaget af, at fru Tove Fergo hiver netop det spørgsmål op igen, for det er et CD-forslag, vi har kæmpet for længe, men det er altså ikke passende i dag.

(Kort bemærkning).

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil starte med at sige, at i Arbejdsministeriet er vi mest optaget af at arbejde forebyggende med arbejdsmiljøindsatsen, så nedslidningen og de arbejdsprocesser, der gør, at de situationer, fru Tove Fergo nævnte, og som kan føre til et behov for den ene eller anden form for behandling, opstår i mindst muligt omfang. Dertil skal jeg føje, at jeg er vidende om, at Skatteudvalget i sidste uge har behandlet de temaer, fru Tove Fergo nævnte, og jeg har forstået på skatteministeren, at der har været en god debat om netop spørgsmålet om beskattning i de to situationer.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg mener, at den debat, vi har haft her i dag, egentlig illustrerer, at vi er på rette vej, og at den nye sociallovgivning, der er vedtaget med et bredt flertal her i Folketinget, også er et udslag af og et udtryk for, at vi er på rette vej.

I virkeligheden har der ikke været den store uenighed om alle elementerne i regeringens politik, når det drejer sig om at forhindre udstødning og marginalisering, og det ser jeg som et glædeligt tegn. Det er også en af grundene til, at jeg er enig i, at der ikke er brug for en kommission, for den kunne blive en sovepude for kommunerne og amterne, så de lod være med at foretage sig noget. De kunne sige: Jamen I ved jo heller ikke rigtig, hvad der skal til, så skulle vi nu ikke vente de 2, 3, 4, 5 år, der vil gå, inden kommissionen har arbejdet færdig?

Jeg vil dog gerne medgive forslagsstillerne, at jeg også synes, vi nu har brug for en status over, hvor vi står, hvilke problemer vi har og omfanget af dem. Men debatten har jo også illustreret, hvor svært det er at få has på, hvad

det egentlig er for problemer, vi taler om, og hvor stort deres omfang er. Som det lige er blevet illustreret af den seneste taler, er definitionen af udstødte og marginaliserede efterhånden blevet så bred, at vi nu er lige ved at være derhenne, at den omfatter hele befolkningen.

Jeg synes også, det er betænkeligt, når man snakker om, at det er et udslag af marginalisering eller polarisering, at nogle ældre har en privat pension, som andre ikke har. Det giver sig jo ikke udslag i, at de sidstnævnte også har andre livsvilkår, der betyder, at de har et dårligt liv og er udstødt fra det almindelige samfundsliv for nu at bruge den vending, der findes i forespørgslen.

Men det, at det er svært at få et præcist tal for, hvad det er, vi taler om, er jo ikke det samme som at sige, at vi ikke skal arbejde videre med problemerne, og jeg synes, en af konklusionerne af dagens debat må være, at netop her er et af de problemer, der er brug for at arbejde videre med. Hvem er det, vi betragter som udstødte og marginaliserede, og hvor mange er det, vi taler om?

Det er klart, at vi taler om flere grupper. Man kan illustrere det med et isbjerg, hvor det er de meget marginaliserede, de hjemløse, dem med de mange sammensatte problemer, f.eks. misbrugsproblemer, og de sindslidende, der er den der meget synlige top af isbjerget. Men den største del af isbjerget, som i virkeligheden er den farligste, befinder sig under vandoverfladen. Det er f.eks. de belastede grupper, der bor i de socialt belastede boligområder og risikerer at blive egentlig udstødt, hvis vi ikke vil gøre en indsats, og regeringen har ikke bare været meget optaget af at mindske den del af isbjerget, der er meget, meget tydelig, men også at angribe den del af isbjerget, der er under vandet. En anden grund til, at der er brug for, at vi arbejder videre med en identifikation af problemet, er, at det så bliver nemmere at opstille succeskriterier og foretage en vurdering af, om vi bevæger os i retning af de succeskriterier, vi selv har opstillet.

Nogle af de uenigheder, der har været tale om, er velkendte uenigheder. En af dem er spørgsmålet om skattefritagelse for sygdomsbehandling og alkoholfvænnning, som jeg også synes er på kanten af det, der egentlig er kernen i diskussionen her, og et andet emne, der har været oppe – også en velkendt uenighed – er spørgsmålet om aktivering. Her er min holdning, at den er et meget vigtigt bidrag til at